

Nekoliko zgodovine ekspedicij na Severni tečaj.

Za oboje severnega tečaja vlada v Evropi in v Ameriki čedalje večje zanimanje. Od leta do leta se pojavlja več ekspedicij, ki hočejo razkriti tajno najsevernejše točke naše zemlje ter ugotoviti kaj se pravzaprav nahaja na tej točki; ali je kaj suhe zemlje, ki štrli iz vode, ali ima led in sneg svoje oporišče samo v svetu, ki leži pod vodno gladino. Raziskovalci tečaja izražajo različne domneve; nekateri — med njimi tudi Amundsen — menijo, da mora biti na tečaju vsaj nekoliko kopne zemlje, sicer bi se led ne mogel konstantno držati na enem mestu; drugi zopet pravijo, da se nahajajo trdna tla na tečaju šele kakih 100 do 200 metrov pod vodo. Nansen n. pr. zastopa to stališče, ki ga je treba vsaj toliko upoštevati kakor domnevo Amundsenovo.

Letos odhaja na sever več ekspedicij. Deloma so vsa ta podjetja subencijonirana od raznih držav, ki bi radi imele delež na bogastvih severnega tečaja, če se izkaže, da je tam kopno z bogatimi rudniki. Amundsenovo ekspedicijo, ki ima največ izgledov in pogojev za uspeh, podpirajo letos kar tri države: Norveška, Amerika, in Italija. Če odkrije Amundsen trden svet, bo moral na njem razviti tri zastave: norveško, ameriško in italijansko. Norveško ne le iz golega domoljuba, temveč tudi zato, ker so ga Norvežani najbolje podpirali pri njegovih dosedanjih poskusih za odkritje tečaja; ameriško zategadelj, ker je eden glavnih akcijonarjev podjetja American Ellsworth; italijansko pa zato, ker je zračna ladja "Norge" last italijanskega zračnega brodograditelja in jo je dal Mussolini na razpolago samo pod pogojem, da bo tudi Italija deležna gotovih ugodnosti, če doseže ekspedicija svoj cilj.

Kratka brzojavka javlja, da se je "Norge" dvignila v zrak in odplula iz Rima proti severu. Njena proga je naslednja: Rim — Toulon — Pulham — Oslo, Gatchina (pri Ljeingradu) — Spiebergi. Na zadnji progi je mogoče, da zračna ladja prekine svojo vožnjo na Vardeju, najsevernejši točki Laplandije. S Spiebergov polet "Norge" naravnost proti severnemu tečaju in čez tečaj do rta Barrowa, ki leži na skrajni točki Aljaške, vzhodno od rta Smith. Raziskovalec Amundsen je določil, da mora ladja nastopiti vožnjo čez severni tečaj še pred 15. majem, ko je upanje, da bo imela ekspedicija lepo vreme.

Organizacija ekspedicije je izvedena do zadnjih podrobnosti. Sreča ekspedicije pa zavisi od dveh činiteljev: od lepega vremena in od energije posadke. Zastran sposobnosti posadke — pravijo Italijani, da je na visku. Polkovnik Nobile je izvrsten inženjer in zrakoplovec; Poleg njega bodo vodili "Norge" še: Amundsen in pilot Larsen, poročnik Horgen, kapitan Gottwaldt, operater Olonkiu (Finca) ter kapitan Mising bivši poveljnik Amundsenove ladje "Maud". Poleg omenjenih bodo imeli važno službo: meteorolog Malmgren, Bergem, Omdal in Hansen. V celem je za ekspedicijo določenih osemnajst oseb, katerih število pa se bo bržkone moralo skrajšati na šestnajst.

Prve poskuse ekspedicije na severni tečaj zasledimo že pod angleškim kraljem Henrikom VIII. Tedaj so iskali raziskovalci pot v Indijo čez severni tečaj. L. 1607. se je zaletel Andron na takem raziskovanju polarnih krajev nekoliko severnejše kakor njegovi predhodniki. Odkril je na ta način vulkan Jean Mayen. S svojo ekspedicijo je prinesel domov tudi važna poročila o favni na severnem ozemlju, ki ga dotle še ni oskrnila človeška noga.

Nelson, poznejši zmagovalce pri Trafalgarju, se je kot 15 leten fant udeležil neke ekspedicije na severni tečaj. Podjetju je poveleval Phillips. Naslednja ekspedicija pod Franklinom se je zaključila tragično. Njegova ladja se je razbila na dalekem severu.

Potem je sledil Nansen s slovito ekspedicijo na krovu ladje Fram. Njegova ekspedicija pa je imela bolj znanstven kakor raziskovalen značaj. Zasedovala je v prvi vrsti zemljepisne in znanstvene svrhe. Z Nansenom je delil slavo raziskovalec severnega tečaja Američan Peary, ki je skušal dokazati, da je Groenlandija samostojen kontinent. Peary je bil baje prvi, ki se mu je posrečilo priti najbližje severnemu tečaju. Danes priznava to tudi raziskovalec, ki so imeli več sreče od njega, še pred leti pa se jo tej stvari veliko diskutiralo. Pearyja so dolžili celo sleparstva in so mu očitali, da je vodil svet za nos.

Pred petindvajsetimi leti se je podal na raziskovanje severnega tečaja abruški vojvoda. Vse te ekspedicije pa so bile nepopolne. Še danes je približno 1700 kilometrov dolžine polarnega ozemlja neraziskanega in baš to je, kar najbolj žene Amundsen in njegove tovariše v neznane pokrajine. Poglavitni problem, ki ga je treba rešiti, se suče okrog vprašanja: ali je na tečaju suha zemlja, ali je ni? Če je, lahko domnevamo, da se nahajajo v nji neizmerna bogastva, morda premog ali kake druge rude. Cilj Amundsenove ekspedicije torej ni samo znanstven, geografski, marveč v prvi vrsti praktičen. Zato tudi vidimo, da se za poset tega neznanege ozemlja že vnaprej bijejo tolike države. Poleg vsega pa bo pokazala Amundsenova sedanja ekspedicija, če in kako je mogoče rešiti problem zračne zveze med Evropo, Ameriko in Severno Azijo pre-severnega tečaja. Že Nansen je tozadevno projektiral zračno linijo z naslednjimi oporišči: Amsterdam, Kopenhagen, Leningrad, Arhangelsk, Nome, Unimak, Yokohama, Vancouver, San Francisco. Trajanje take vožnje je predvidel za pičel teden dni.

Ljudje so se za dosego severnega tečaja posluževali različnih sredstev. Najprej so v ta namen uporabljali ladje. Toda običajne ladje niso bile kos vsem pretečim nevarnostim. Zato je zgradil Nansen posebne vrste ladje "Fram", ki ji niso mogli škodovati mrazovi in katere niso mogli streti ledene plošče. Peary se je poslužil drugega sredstva: sani, v katere so bili vpreženi psi. Vendar se ni izkazalo niti prvo, niti drugo sredstvo. Šele moderna doba z najnovejšimi iznajdbami je pokazala, da se je treba poslužiti povsem modernih praktičnih pripomočkov. Tako se je polagoma rodila misel raziskovanja severnega tečaja s pomočjo letala, odnosno zračne ladje.

Andre, ki je nesrečno končal l. 1897., je zgradil balon 4500 kubičnih metrov obsega. Dvignil se je v zrak in letel proti Spiebergom. Njegovega povratka ljudje niso čakali. Baje je padel na tla, Eskimi so ga ubili, dele njegovega balona pa uporabili zase. Andrejev konec je bil do zadnjega nepojasnljiv in šele lani se je začelo nekaj svitati. Čisto pojasnjena pa ni ta zadeva niti dandanes.

V zadnjih letih je postal najznamenitejši raziskovalec severnega tečaja Amundsen. Še pred njim je poskušal svojo srečo Američan Hellmann. Imel je voljiv zrakoplov, katerega je vodil z veliko lahkoto, a uspeha ni bilo. Letalo se je ponesrečilo na nekem poskusnem poletu še preden se je ugotovilo približati cilju.

Z Amundsenom, lahko rečemo, je začela nova epoha v raziskovanju severnega tečaja. Potem ko je mož proučil razmere, ki vladajo v polarnih pokrajinah, je začel misliti na sredstva, s katerimi bi se dal težki cilj doseči. Prišel je do zaključka, da je letalo edino sredstvo, ki more roditi dobre sadove. Lanska ekspedicija Amundsen in tovarišev se ni obnesla z željenim rezultatom. Posadka je prebila dvajset težkih dni in dvajset noči v smrtonosnem polarnem ledu, dokler se ji ni po strahotnih naporih posrečilo ozpet se dvigniti v zrak za takojšnji povratek.

Takoj po lanskem povratku pa je začel Amundsen kovati nove načrte za zavojevanje severnega tečaja. Priredil je v Evropi nekaj predavanj in je zbiral denarne prispevke. Spoznal pa je, da ga obubožana Evropa pri tej akciji ne bo mogla podpreti. Zato se je napotil v Ameriko. Tam so ga lepo sprejeli, na predavanjih so ga slavili in obenem zbirali dolarje. Tako je prišlo do tega, da se vrši letošnja ekspedicija pod dvojnim imenom: Amundsen - Ellsworth. Ko je raziskovalec priskočila na

pomoč le Italija z zračno ladjo, je bil problem novega poleta vsaj v glavnem rešen. Zračno ladjo so Italijani preuredili po Amundsenovih navodilih in če pojde stvar po sreči, se je pričel zopet čas onega velikega pričakovanja, ki je držalo že lani v napetost ves svet: pričakovanja o ugodnih vesteh "Norginega" poleta, pričakovanje o tem, kako bo človek zavojeval še najsevernejše točko naše zemlje ter postal vsaj v nekem pogledu gospodar planeta, na katerem živimo in se giblje.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

KAJ JE KRVNI PRITISK?

Danes, ko že vsakdo govori o "krvnem pritisku" (blood pressure), je tem bolj potrebno svariiti ljudi pred raznimi napačnimi informacijami, ki prevladujejo v tem pogledu. V tedniku, ki ga izdaje čilski zdravstveni urad, pričbuje njegaj načelnika, dr. Dundesen, kako primerno razpravo, ki poljudno razpravlja o pomenu krvnega pritiska. Med drugim članek kar pravi:

Ena izmed stvari, proti kateri se zdravstvena znanost mora neprenehoma boriti, je napačna informacija glede zdravstvenih zadev. Vzlic lahkoti, s katero je danes mogoče dobiti poljudne informacije iz poklicanih virov, vendarle občinstvo ima še vedno mnogo napačnih naziranj o zdravstvenju. Tako je tudi v pogledu krvnega pritiska.

Kak pa je pravzaprav krvni pritisk? Ljudje vprašujejo: Imate li

krvni pritisk? Seveda mora vsak človek imeti krvni pritisk, ravno tako kakor mora imeti temperaturo ali utripanje žile. Krvni pritisk ni nič drugega nego napor, k ga sree vrši, ko pumpa kri v žile in zopet va-se nazaj skozi obtočni sistem. Kar ljudje pravzaprav mislijo s takim-le vprašanjem je to, da-li je krvni pritisk nenormalen, to je: da-li je previsok ali prenizek. Abnormalni krvni pritisk je pa simptom bolezni, ravno tako kakor bolečina ali kašljanje ali bruhanje so znaki, da nekaj ni prav.

Najprej naj razložimo, kaj je normalni krvni pritisk. Sree je osrednja pumpa, ki na jako znamenit način skrbi za to, da se kri pretaka po vseh delih telesa. Sree je votel mišičasti organ, ki se nahaja na levi strani prs in ki ga vsakdo zna zlahka najti po njegovem utripanju. Dejanski je sr-

ce le nekaka razširjena žila, ki je del osrednje prsne žile. Stene sree obsojajo iz debele plasti jako elastične in močne mišice, skoraj tako debele kot dlan. Kadar velika žila privodnica vlije svojo kri v to malho, se mišice sree skrečijo in priženejo kri v veliko žilo odvodnice, takozvano aorto. Krečenje in širjenje srčnih mišic provzroča ono znano utripanje. Delovanje sree si prav enostavno predstavimo, ako denemo roko v posodo vode in jo hitro zatismemo, pri čemur b voda izbrizgnila iz stisnjene pesti.

Narava je jako previdno preskrbela sree z nekaterimi malimi zaklopkami ali ventili, ki se nahajajo znotraj sree in ki se odpirajo, da izpustijo kri, pa se potem brž zaklepajo, da kri ne priteče nazaj. Sree pumpa dva toka krvi ob istem času, enega skozi pljuča in enega okoli vsega telesa. Da to stori, je sree razdeljeno v dva dela. Manjši in tanjši, namreč desna polovica sree, je oni del, ki pumpa sree v pljuča. Leva polovica pa pumpa očiščeni zrak, ki se je vrnil iz pljuč, skozi ostali del telesa. Sree se napolnjuje in izpolnjuje okoli 75 krat v eni minuti — od 120 krat pri dojenčku in 90 krat pri sedemletnem otroku do 80 krat pri odrasli ženski in 72 pri odraslem moškem.

Žile odvodnice ali arterije so votle cevi, ki prenašajo kri, katere je sree vanje pumpalo, na vse dele telesa. Čimbolj oddaljene so arterije od sree, tem manjše postanejo, se neprestano razvijajo v čim dalje tanjše žilice, ki se razprostirajo po vsem telesu in tako prinašajo hrano in kisik vsem stanicam telesa. Arterije se v normalnem stanju mehke in stialjive.

Ali ste tudi vi opazili - nenavadno število moških, ki so prenehali kaditi druge cigarete ter pričeli kaditi Chesterfield?

Chesterfield

Chesterfields izdeljuje Liggett & Myers Tobacco Company

Kadar sree pumpa kri v žile za obtok skozi telo, se pritisk, ki ga povzroča skrečenje sree, prenaša tudi na žile in se občuti po vsem obtočnem sistemu. Ob zapetju lahko občutimo utripanje sree in pritisk na tej točki zovemo puls (žilno utripanje).

Ko govorimo o pritisku krvi se moramo tudi ozirati na obisti. Obisti imajo nalogo preecjati kri in odstranjati iz krvi obrabljene snovi. Te snovi telo potem izločuje kot seč (urino).

Imamo posebno lestvico za merjenje krvnega pritiska. Merilo obstoja načelno v tem, da merimo pritisk, ki je potreben za to, da ustavimo krvni obtok, tako da se ne čuti več utripanje žile. Okolo rame postavimo vrečo, v kateri se pumpa zrak. Zračni pritisk stisne žile, tako da se obtok krvi ustavi. Z vrečo je zvezana cev, v kateri se nahaja živo srebro. Čim večji je zračni pritisk, tem več se dvigne živo srebro, v cevi. Ko žila ob zapetju ne utripa več, pogleda se, do katere točke na lestvici se je živo srebro povzpelo. Število milimetrov na lestvici označuje krvni pritisk dotičnika.

Povprečni krvni pritisk človeka v starosti od 15-20 znaša 119 mm. in potem postopoma raste z leti. V starosti do 31 do 40 let znaša 126 mm. in v starosti od 56-60 let 134 mm. Tudi jako zdravi ljudje pa imajo nekaj več, nekaj manj — od 15 čez povprečnost do 20 pod njo.

Krvni pritisk pa, ki je tako visok, da ni več normalen, po mnemu mnogih zdravnikov označuje, da nekaj ni prav v sreu, žilah ali obistih ali pa v vseh teh organih skupaj. Sree utegne biti bolno in vsled tega tako odebeljeno ali

razširjeno, tako da je pritisk sree na žile večji kot normalno. Morda pa so obisti v neredu. In zares eden izmed najbolj pogostih in važnih vzrokov visokega krvnega pritiska je bolezen na obistih.

Takozvana Brightova bolezen je jako navadna bolezen obisti in je večinoma posledica okuženja v obistih ali v drugem delu telesa. To okuženje pa tegne nastati vsled skratice, legarja, tuberkuloze ali prehladov. Sifilis provzročuje otrnjene žil. Pretežno fizično delo in pretirane atletične vaje, starost, protin in pijančevanje spadajo tudi med vzroke, ki provzročajo otrpnenje žil. Akutni revmatizem členov je tudi jako navaden vzrok srčne bolezni.

Recimo, da mož petdeset let star, ki bi moral imeti normalen krvni pritisk od 135 do 136 mm. ali nekaj več, pride k zdravniku, ki najde, da njegov krvni pritisk znaša 200. Pacient je bržkone pršel k zdravniku, da se pritoži radi vrtoglavosti, kratke sape, morda radi prepogoste urinasije, zlasti po noči, in da se zlahko utruji ob najmanjšem naporu. Ali normalen krvni pritisk takoj privede zdravnika do tega, da preišče sree, kri in seč. V takem slučaju krvni pritisk služi za svabilo in ob enem označuje, kaj treba storiti za pacienta. Visoki krvni pritisk svari pred nevarnostjo, da ena izmed krvnih žil v možganih utegne nekaj počiti, kar provzroči kap, ali pa da je sree v takem stanju, da ne prenese nikakega napora, ali pa da so obisti bolne. Istočasno krvni pritisk označuje, kako naj se prepreči katastrofa; s tem namreč, da pacient živi tako, da se zniža krvni pritisk.

Na primer, nekdo, star 40 let, ima krvni pritisk 160, ko bi moral imeti le 126. Bržkone se neka skrita bolezen nahaja v njegovem sistemu, dasi ni bil morda nikdar bolan. V njegovem višjem krvnem pritisku ni nič, radi česar bi se razburil, ali sum obstoji glede njegovega zdravja in dotičnik bi se moral dati pregledati v gotovih presledkih, da se najde, kje tiči vzrok višjega krvnega pritiska.

V starosti od 40 do 65 let je višji krvni pritisk lahko posledica nervoznosti vsled prevelikega dela, skrbi, intenzivnega umnega dela brez zadostne telesne vaje ali nezmernega jedenja.

Dočim je treba uvaževati zle posledice visokega krvnega pritiska, treba tudi posvariti pred preniklim krvnim pritiskom. Neki strokovnjak navaja dve velika vzroka, nizkega krvnega pritiska: prvič, okuženje, kakršno je tuberkuloza, legar ali obilne begzavke, adenoidi ali zobje.

Drugi veliki vzrok nizkega krvnega pritiska je pomanjkanje telesne energije, kar je pripisati pododovalnosti ali razvadi. Ta skupi ljudi vključuje mežje in tarnalee, ki se vlačijo okoli, polegavajo in ne pridejo nikamor, ker si domišljujejo, da so polu-invalidi. Nekateri izmed njih so leni ali mogoče so umno in telesno bolj počasni, mnogi so podhranjeni in se radi smilijo nad samim seboj. Zdravniški strokovnjaki so mnenja, da pri takih ljudeh gre za pomanjkljivo izločevanje kake brezcevnne žleze. Kar jim je treba, je nekaj korajžje, živahnosti, energije in volje, da pozabijo na same sebe in pogledajo svetu v oči. Kura obstoja v dobrih zdravstvenih navadah.

Skratka: krvni pritisk je simptom, ne pa bolezen. Nikdar ne bodite v skrbeh, ako je krvni pritisk malec nad ali pod normalno. Pretirano visoki krvni pritisk pa je nevaren. Tedaj sledite nasvetu svojega zdravnika. Ako ne uravnate svojega življenja po njegovem svarilu, pripišite si posledice samim sebi. Ako krvni pritisk ni normalen in se najde vzrok za to, pravilno zdravljenje odloži prarano starost in prepreči prerano smrt.

Važen zgodovinski spomenik.

Beogrjpska "Pravda" poroča iz Mosterja, da so našli tamkaj izredno interesanten zgodovinski spomenik neopredelno iz dobe po veliki bitki na Kosovem polju leta 1389. Na spomeniku se nahaja sledeči napis: "Ko smo se vrnili iz boja na Kosovem".

JAPONSKE ČREŠNJE V WASHINGTONU

Uprava mesta Tokio na Japonskem je pred par leti podarila vladi Združenih držav par krasnih črešnjevih drevcev. Črešnje krasno cveto. V ozadju je Washingtonov spomenik.

25,000 metrov nad zemljo.

mu šklepetali zobje, in čutila sem njegovo telo, mrzlo kot mraz. Vedno mi je stiskal roko in glavo je imel naslonjeno na mojo ramo, ki je bila kmalu vsa mokra. Rudolf je bil v strašnem stanju; grizel je rjuhe, da ne bi kričal; a dobro sem slišala njegovo pridušeno šepetanje in še vedno sem čutila, kako so tekle solze po moji rami, katero so najprej žgale, potem pa hladile kot led. V tem trenutku mi je bilo treba vsa svoje srčnosti; potrebovala sem jo. Treba mi je bilo samo reči besedico, treba bi mi bilo samo okreniti glavo, moja usta bi se bila dotaknila Rudolfovih ust in spravi bi se bila še enkrat. Oh, za trenutek sem res mislila, da mi bo umrl v naročju ali da bo zblaznel. Že sem ga hotela privesti v naročje, kajti v resnici ne bi smela imeti duše, da bi ostala neobčutljiva pred toliko bolečino. A spomnila sem se besed, ki mi jih je rekel prejšnji večer: — Nimaš srca, če se ostaneš pri meni, kajti ne ljubim te več. — Oh, ko sem pomislila na te trde besede, če bi bila videla Rudolfa, da umira, in če bi bilo treba samo enega mojega poljuba, bi bila obrnuta v stran in umrla. Slednjič sem, premagana po napornem, napol zaspanem, še vedno sem slišala Rudolfa ihteti, in nprsičem vam, Marcel, to hitenje je trajalo vsa noč. In ko se je narodil dan, in sem pogledala na posteljo, kjer sem zadnjikrat spala, in ljubimec, ki sem ga hotela zapustiti, da grem v naročje drugemu, sem se grozovito prestrašila, videla, kako je ta bolečina opustošila Rudolfov obraz.

— Zlobni ste z menoj, Marcel, — je rekla gospodična Mini, — to ni lepo! Bila sem z vami vedno zelo dobra, ko sem bila Rudolfova ljubica, a če sem ga zapustila, je navsezadnje njegova krivda. On me je skoraj brez odloga odslovil; in poleg tega, kako je ravnal z menoj zadnje dni, ki sem jih preživela z njim! Bila sem zelo nesrečna. Vi ne veste, kakšen človek je bil ta Rudolf; značaj, zmisen iz jeze in ljubosumnja. Ljubiti me je, to dobro vem, toda njegova ljubezen je bila nevarna kot strešno orožje.

— Res, zelo se je spremenil, — je odgovoril Marcel, — zelo spremenil.

— Žalosten je, to je gotovo, toda kaj naj napravim? Tem slabše zanj; tako je hotel; stvar se je slednjič morala končati. Tolažite ga vi!

— O — je mirno odvrnil Marcel, — glavno je že storjeno. Ne vznemirjajte se, Mini!

— Ne govorite resnice, moj dragi! — je povzela Mini in se nekoliko ironično namrhnila; — Rudolf se ne bo tako hitro potolažil; če bi vedeli, v kakem stanju sem ga videla na predvečer njegovega odhoda! Bilo je v petek; nisem hotela ostati ponoči pri svojem novem ljubčku, ker sem praznoverna in ker je petek slab dan.

— Niste imeli prav, Mini; v ljubezni je petek dober dan.

— Ne vem, — je rekla Mini in nadleževala; — Vrnila sem se torej od Prvika, našla sem Rudolfa, ki me je čakal na cesti, stojč na straži. Bilo je pozno, čez polnoč, in trpela sem glad, ker sem slabo obedovala. Prosila sem Rudolfa, naj gre po kakšno stvar za večerjo. Čez pol ure se je bil vrnil; veliko je letal, pa ni prinesel Bog ve kaj; kruha, vina, sardin, sira in jabolenik. Za njegove odsotnosti sem bila legla, zato je pogrnil mizo poleg postelje; navedila sem se, kot da ga ne gledam, pa sem ga dobro videla: bil je bled kot smrt, treslo ga je in sukal se je po sobi kot človek, ki ne ve, kaj naj stori. Ko je bilo vse pripravljeno, sva začela jesti. Poskusil je, da bi mi pripravil, da bi pila; toda nisem bila več ne željna ne lačna; sree se mi je stikalo. Bilo je mraz, kajti nisva imela s čim zakuriti. Bilo je zelo žalostno. Rudolf me je gledal, oči so mu stemele; položil je svojo roko v mojo in čutila sem, kako se mu je tresla, bila je žgoča in ledenomrzla obenem.

— To je pogrešljiva najine ljubica, — mi je tiho rekel. Odgovorila nisem nič, toda nisem imela srčnosti, da bi potegnila svojo roko iz njegove.

— Zaspana sem, sem mu končno dejala, — pojdiva spat! — Rudolf me je pogledal; dala sem bila eno njegovih ovratnic na glavo, da bi se zavarovala proti mrazu; vzel mi je to ovratnico z glave, ne da bi me besedilo.

— Zakaj si to storil? — sem ga vprašala, — zebe me.

— Oh, Mini, — mi je tedaj rekel, — prosim te, to ne bo nič stalo, daj za to noč še enkrat svojo progasto čepico na glavo.

Rudolf me je zelo rad videl v tej progasti čepici, to ga je spominjalo na nekatere lepe noči, kajti tako sva čutila svoje lepe dneve. Pomislila sem, da je to zadnja noč, ko bom spala pri njem in se nisem upala odreči njegovi želji; vstala sem in šla po progasto čepico, ki je bila na dnu enega njegovih zabojev; iz previdnosti sem pozabila postaviti zaslon na prejšnje mesto; Rudolf je to zapazil in je zopet z njim zakril zavoj, kot je bil že prej storil.

— Lahko noč, — mi je rekel. — Lahko noč! — sem mu odzdravila.

— Mislim, sem, da me bo poljubil, in ne bi mu bila branila, a prijel me je samo za roko in jo nesel k svojim ustnicam. Saj veste, Marcel, kako rad mi je poljubljaval roko. Slišala sem, kako so

mu je ta rekla:

— Mala je odšla.

— Oh, — je odgovoril Rudolf, — temu se ne čudim, bil sem na to pripravljen. — In šel je v svojo sobo, kamor sem mu sledil, ker se miše tudi bal, da se bo kaj zgodilo; pa ni bilo ničesar.

— Ker je prepozno, da bi šla nocoj najemat drugo sobo, bova napravila to jutri zjutraj, — mi je rekel, — bova šla skupaj. Pojdiva obedovat!

Mislil sem, da se hoče upijati, a sem se motil. Prav skromno sva obedovala v restavraciji, kamor ste šli nekaterikrat jest z njim. Naročil sem močnega vina, da bi malo omamil Rudolfa.

— Tudi prihodnje.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Henry Murger:

LA BOHEME

Slike iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

Ko je minilo prvo veselje, ko je bila izbira gotova in računi poravnani, je Rudolf naznanil trem ženskam, naj se pripravijo, da poskušajo prihodnje jutro svojo novo obleko.

Bmo šli na kineto, — je rekel.

— Lajška stvar! — je vzkliknila Musette. — To ni prvič, da kupim, zročem, sešijem in nosim obleko istega dne. Sicer pa imamo noč. Pripravljene bomo, kajne, dame?

— Bomo, — sta zaklicali hkrati Mini in Femija.

Takoj so se lotile dela in šest ur niso odložile ne škarij, ne šivance.

Naslednji dan je bil prvi maj. Četiristočlanski zvonovi so blbli že pred nekaj dnevi naznanili vstajenje pomladi. Ko je zvonilo v bližnji cerkvi angelško češčenje, se naše tri pridne gizdalinke, ki so imele komaj toliko časa, da so spale nekaj ur, že stale pred ogledalom in se še enkrat pogledale.

Bile so vse tri dražestne, enako napravitvene, na njih obrazih je bil isti odsev zadovoljnosti, ki ga imamo, če se nam izpolni želja, ki smo jo dolgo časa gili.

Posebno Musette je žarela lepote.

— Nihdar nisem bila tako zadovoljna, — je rekla Marcelu; — zdi se mi, da je dobar Bog položil v to uro vso srečo svojega življenja, in bojim se, da mi je ne črtne nič več. Pa kaj! Kadar je ne bo več, bo še, imava recept, da si je ustvariva, — je rekla ter veselo objela Marcela.

Femija pa je nekaj žalostila.

— Ljubim sicer zelenje in ptice, — je rekla, — a na kmetih človek nikogar ne sreča in ne bode mogel videti mojega ljubkega klobuka in ne moje krasne obleke. Če bi šli na kineto na boulevard?

Ob osmih zjutraj je bila vsa čista po koncu, ker je Schannard trobil v rog v znamenje odhoda. Vsi sosedje so prišli k oknu, da bi videli, kako gredo mimo cigani, Colline, ki se je tudi udeležil, je šel zadnji ter nosil damam solčnike.

Ko so se pozno zvečer vrtni domov, je Colline, ki je opravljal čez dan službo blaginjskega, izjavil, da se pozabili potrošiti šest francov, ter je položil ostanek na mizo.

— Kaj naj s tem napravimo? — je rekel Marcel.

— Kaj če bi kupili rente? — je rekel Schannard.

XX.

Mini v perju.

— O, ne, ne, niste več Lisette. O, ne, ne, niste več Mini!

— Danes ste gospa grofica; pojujtršnjem boste mogoče gospa vojvodinja, kajti stopili ste na stopnice veličine, vrata vaših sanj so se slednjič na stečaj odprla vašim korakom in sedaj stopate v triumfu vanje. Prepričan sem, da boste tako končali te ali druge noči. Sicer pa se je moralo tako zgoditi; vaše bele roke so bile ustvarjene za lenobo in so že zdavnaj hrpenale po prstih aristokratske zveze. Slednjič ste dobili grb. O, Mini, oprostite, o gospa grofica, prav sem imel, vidite, ko sem vam pravil. Potrpljenje, ne obupajte! Bodočnost je polna kasmirskih šalov, briljantov, galantnih večerov itd. Niste mi hoteli verjeti, nevarnica!

Tako je govoril slikar Marcel mladi gospodični Mini, ki jo je srečal tri ali štiri dni po oženi drugi ločitvi od pesnika Rudolfa.

La Bohème
OLEJTE SI TO KRASNO
BINO SLIKO
Dvakrat dnevno: 1.30 — 1.30
EMBASSY THEATRE
Broadway in 46th Street

ARETIRAJTE GA!

rada videla in obédovala, kar je sprevodnik slišal. Ko je vlak pristopil na mesto, odkoder je ta razgled mogoč, je vlak na odprti progi obstal, nakar je sprevodnik povedal, da ta lahko izstopita, kar sta tudi storila.

Ko je nekdo vlak le predolgo čakal na neki mali postaji, so postajali potniki nemirni, a naš Anglež je dobro vedel, zakaj ne odpelje. Poleg postaje je bil namreč aerodrom, kjer se je ravno pripravljalo letalo za polet. Ker se nista videla nikoli kaj takega, sta tudi strojevodja in kurjač želela videti, kako bo frčalo. Zato je kurjač pod pretvezo, da mora stroj mazati, vzel kanglieo in se delal, kot da maže, v resnici je pa imel oči ves čas obrnjene na letalo, kajti kakor hitro je to vzletelo, je bilo tudi mazarije konec.

Na Bavarskem, kjer zelo mnogo ljudi popijejo, se poleti vlak manjših železnic pred vsako gostilno ustavi.

bolezni. Trinerjevo Grenko Vino prodajajo vsi lekarnarji ali prodajalci zdravil (če ga ne morete dobiti v svoji sosesčini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.). Trinerjevo Grenko Vino izčišči žolce, odstrani iz črevesja ves zastoj materijal, gradi odpor ter poveča splošno življenjsko živahnost. Premaga "influenca", vsled česar ga imejte v telu nevarnih dneh v shrambi za zdravlila. (Ad.)

Kdo kaj ve o mojem očetu JOHN STEFANIĆ? Pred dvema letoma je bil v McKinley, Minn. Prosim enjene rojake, če kio kaj ve, da mi poročajo, ali naj se pa sam oglasi svojemu sinu: John Stefanić, Box 118, Creighton Mine, Ont., Canada. (2x 24.26)

Pridobil je 12 Funtov na Teži.

Je zelo hvalečen. L. R. Taylor iz Willow Bend, W. Va., piše: "Hvala vam za pomoč, ki mi jo je dalo vaše zdravilo. Ne samo, da sem zopet okravil, ampak pridobil sem 12 funtov na teži. Zdal imam čisto stekleno Nuga-Tone. Za življenje se imam zahvaliti Nuga-Tone, zato sem zelo hvaležen." Naši študenti bodo našli Nuga-Tone neškodljivo, prijetno in učinkovito zdravilo, ki poveča moč in krepost, daje dober tek, ojača živce, kri in telo. Daje oživljajoč spazem, stimulira jetra in uravnava žolce in črevesje na prijeten način. Nuga-Tone je jamečen, da vas zadovolji, ali pa denar povrne. Triporočamo, jamečen in na prodaj v vseh lekarnah, ali pa pošljite \$1.00 naravnost na National Laboratory, 1046 S. Wabash Ave., Chicago, Ill. —Adv.

POZOR!

Z ozirom na številna vprašanja, ki jih prejmemo glede pošiljanja denarja, smatramo uместno naglašati, da izvršujemo denarna nakazila ne samo v stari kraj, ampak tudi iz starega kraja sem. S pomočjo svojih zvez lahko vnovično hranilne knjižice, dobroimetja pri bankah in zaščitnih ter razne terjatve, ki jih imate v starem kraju v tamošnjem denarju ali v dolarjih. Vnovčenje in prenos denarja traja približno en mesec.

Kakor v vseh ostalih poslih obrnete se tudi tozadevno na zanesljivo —

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

BOLGARSKI ŽELIŠČNI ČAJ

vreden šestkrat več kolikor stane. Da, vsaka družina naj bi imela to čisto želiščno zdravilo za odpravo zaprtja, revmatizma, žolčnih, jetrnih in ledničnih boleznih ter za obogatitev krvi.

Vprašajte lekarnarja za Bolgarski Želiščni (Krvni) Čaj danes — 35c, 75c in \$1.25

Opomba: — Dosti ljudi stvi po farmah in po malih mestih, kjer ni lekarn. Ker jako potrebujejo to izbrano zdravilo ter ga morajo imeti, bom jaz postal po pošti moje zdraviljenje za pet mesecev za \$1.25.

Naslovite name: H. H. von Schlick, President, 824 Locust St., Pittsburgh, Pa.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE s parnikom "PARIS"

22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni odtelke za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2, 4 in 6 posteljami.

Vozni list stane do Ljubljane \$116.77 z vojnimi davki in železnico vred, za tja in nazaj pa samo \$208.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kabini, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Vsako spomlad vzgajajo renčarji na Zapadu v svojo živino posebna znamenja, da jo lahko ločijo od živine svojih sosedov.

